

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра публічно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з освітньої, виховної

та міжнародної діяльності

проф. Т.М. Димань

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОДАТКОВЕ ПРАВО»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

08 Право

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

081 Право

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Перший (бакалаврський)

ФАКУЛЬТЕТ

Права та лінгвістики

Робоча програма з навчальної дисципліни «Податкове право» для здобувачів вищої освіти факультету права та лінгвістики за спеціальністю 081 «Право», бакалаврський рівень вищої освіти / Укладач І.В. Ковальчук. – Біла Церква: БНАУ, 2019. – 20 с.

Розробник: І.В. Ковальчук, к.ю.н., доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри публічно-правових дисциплін. (Протокол № 1 від 29.08.2019 р.)

Завідувач кафедри публічно-правових дисциплін

Проф.

О.І. Нікітенко

Схвалено методичною радою факультету права та лінгвістики (Протокол № 1 від 29.08.2019 р.)

Голова методичної ради, доцент

В.Д. Борщовецька

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВЕ ПРАВО»	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	11
6.3. Самостійна робота	12
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	13
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	14
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	16
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	16
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	18
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	19

1. Опис навчальної дисципліни

Згідно з навчальним планом на 2019-2020 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Податкове право» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 66 годин (лекції – 32, практичні заняття – 34), самостійна робота студентів – 54 годин. Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>08 ПРАВО</u> (шифр і назва) Спеціальність: «Право»	Вільного вибору студентів	
Модулів – 2		Рік підготовки	
Змістових модулів – 4		4-й	4-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 66 самостійної роботи студента – 54	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	32 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		34 год.	12 год.
		Самостійна робота	
		54 год.	96 год.
		Індивідуальні завдання:	
		20 год.	
		Вид контролю:	
		іспит	іспит

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 25%

для заочної форми навчання – 85%

Метою вивчення навчальної дисципліни «Податкове право» є формування системи знань у сфері мобілізації, розподілу та використання загальнообов'язкових платежів.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Податкове право» базується на знаннях таких дисциплін, як, «Цивільне право», «Конституційне право», «Господарське право», «Фінансове право».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Право» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
РН 2	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв’язання.
РН 3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
РН 4	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
РН 7	Скласти та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
РН 8	Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
РН 13	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
РН 14	Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.
РН 15	Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
РН 17	Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
РН 19	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
РН 20	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів
РН 21	Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВЕ ПРАВО»

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика податкової системи

Тема 1. Основи загальної теорії податків: економічна сутність і правова природа податків

Тема 2. Правові основи податкової системи України.

Тема 3. Податкове право як інститут податкового права України.

Тема 4. Уникнення подвійного оподаткування

Змістовний модуль 2. Адміністрування податків

Тема 5. Правові основи адміністрування податків в Україні

Тема 6. Гарантії забезпечення виконання податкового зобов'язання і погашення податкового боргу

Тема 7. Відповідальність за невиконання вимог податкового зобов'язання

Змістовний модуль 3. Правове регулювання прямого оподаткування

Тема 8. Податок на прибуток підприємств

Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб

Тема 10. Податок на нерухоме майно

Змістовний модуль 4. Правове регулювання непрямого оподаткування

Тема 11. Податок на додану вартість

Тема 12. Акцизний податок

Тема 13. Правове регулювання сплати мита

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лб	Інд	срс		л	п	лб	інд	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1.	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 2.	10	4	4			2	10	2	2			8
Тема 3.	8	2	2			4	8					8
Тема 4.	8	2	2			4	8					8
Разом модуль 1	34	10	10			14	32	4	4			28
Змістовий модуль 2.												
Тема 5.	8	2	2			4	8	2	2			6
Тема 6.	10	4	4			2	10	2	2			8
Тема 7.	8	2	2			4	8					8
Разом модуль 2	26	8	8			10	24	4	4			22
Змістовий модуль 3.												
Тема 8.	12	4	4			4	10					10
Тема 9.	12	4	4			4	8	2	2			4
Тема 10.	12	4	4			4	8					8
Разом – зм. модуль 3	38	6	8			12	26	2	2			22
Змістовний модуль 4.												
Тема 11.	12	4	2			6	8	2	2			6
Тема 12.	10	2	4			4	8					8
Тема 13.	10	2	2			6	10					10
Разом модуль 4	22	8	8			18	28	2	2			24
Усього годин	120	32	34			54	120	12	12			96

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика податкової системи	
<i>Тема 1. Основи загальної теорії податків: економічна сутність і правова природа податків</i> Поняття «податки» та їх основні риси. Функції податків. Поняття податку, збору, плати, обов'язкового платежу. Види податків. Податкові платежі як джерела доходів державного та місцевих бюджетів.	2
<i>Тема 2. Правові основи податкової системи України</i> Податкова система та податкова політика України. Податкова політика та її критерії. Система оподаткування та її значення. Податкова система України та її складові. Система оподаткування в Україні. Порядок управління, обліку та контролю публічних доходів.	2
<i>Тема 3. Податкове право як інститут податкового права України</i> Поняття, принципи та завдання податкового права. Система податкового права. Структура норми податкового права.	2
<i>Тема 4. Уникнення подвійного оподаткування</i> Поняття подвійного оподаткування. Міжнародний аспект подвійного оподаткування. Податковий казус.	
Разом за змістовий модуль 1	6
Змістовий модуль 2. Адміністрування податків	
<i>Тема 5. Адміністрування податків</i> Податкове планування. Податкова звітність. Податкова відповідальність. Державні органи уповноважені у сфері адміністрування податків. Органи державного податкового контролю загальної та спеціальної компетенції. Правовий статус та повноваження органів державного податкового контролю загальної компетенції. Правовий статус та повноваження органів державного податкового контролю спеціальної компетенції	2
<i>Тема 6. Гарантії забезпечення виконання податкового зобов'язання і погашення податкового боргу</i> Види податкового контролю. Методи податкового контролю. Система органів державного податкового контролю.	2
<i>Тема 7. Відповідальність за невиконання вимог податкового зобов'язання</i> Причини притягнення до податкової відповідальності. Штрафні санкції: штраф, пеня. Податковий борг. Податковий арешт.	2
Разом за змістовий модуль 2	6
Змістовий модуль 3. Правове регулювання прямого оподаткування	
<i>Тема 8. Податок на прибуток підприємств</i> Основи прибуткового оподаткування. Суб'єкти та об'єкти оподаткування. База та одиниця оподаткування. Ставки податку на прибуток підприємств. Оподаткування операцій особливого виду	2
<i>Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб</i> Характеристика суб'єктів і об'єктів оподаткування. База та одиниця оподаткування. Порядок нарахування та ставки податку. Податковий кредит. Пільги при оподаткуванні громадян.	2
<i>Тема 10. Податок на нерухоме майно</i>	2

Разом за змістовий модуль 3	6
<i>Змістовий модуль 4. Правове регулювання непрямого оподаткування</i>	
<i>Тема 11. Податок на додану вартість</i> Характеристика ПДВ. Способи розрахунку ПДВ. Пільги при справлянні ПДВ. Виникнення податкового зобов'язання. База та одиниця оподаткування. Ставки ПДВ. Відшкодування ПДВ. Видача податкових векселів	2
<i>Тема 12. Акцизний податок</i> Характеристика суб'єктів і об'єктів оподаткування. Порядок нарахування та сплати акцизного податку. База та одиниця оподаткування. Особливості оподаткування алкогольних та тютюнових виробів. Мито як один з непрямих податків.	2
Разом за змістовий модуль 4	4
Всього	22

6.2. Практичні заняття

Тема і зміст практичного заняття	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Загальна характеристика податкової системи</i>	
Тема 1. Основи загальної теорії податків: економічна сутність і правова природа податків	4
Тема 2. Правові основи податкової системи України.	2
Тема 3. Податкове право як інститут фінансового права України.	2
Тема 4. Уникнення подвійного оподаткування	2
Разом за змістовий модуль 1	12
<i>Змістовий модуль 2. Адміністрування податків</i>	
Тема 5. Правові основи адміністрування податків в Україні	2
Тема 6. Гарантії забезпечення виконання податкового зобов'язання і погашення податкового боргу	2
Тема 7. Відповідальність за невиконання вимог податкового зобов'язання	4
Разом за змістовий модуль 2	8
<i>Змістовий модуль 3. Правове регулювання прямого оподаткування</i>	
Тема 8. Податок на прибуток підприємств	2
Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб	2
Тема 10. Податок на нерухоме майно	2
Разом за змістовий модуль 3	6
<i>Змістовий модуль 4. Правове регулювання непрямого оподаткування</i>	
Тема 11. Податок на додану вартість	2
Тема 12. Акцизний податок	4
Тема 13. Правове регулювання сплати мита	2
Разом за змістовий модуль 4	8
Всього	34

6.3. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття податків та їх види.	2
2	Поняття та структура податкових правовідносин.	5
3	Відповідальність платників податків.	2
4	Види податкових пільг.	6
5	Порядок встановлення та стягнення місцевих податків Посадові особи контролюючих органів та їх правовий статус Податковий контроль і юридична відповідальність за порушення податкового законодавства	4
6	Разом	19

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Завдання 1.

Поясніть правову природу проблеми подвійного оподаткування.

Завдання 2.

Охарактеризуйте двосторонні угоди, що були підписані Україною з метою уникнення подвійного оподаткування

Завдання 3

Назвіть специфічні ознаки податку, які розкривають його правову природу. Чим податки відрізняються від неподаткових платежів? Що означає обов'язковість податку? Що означає адресність податків до бюджетів? Що означає безеквівалентність (індивідуальна безвідплатність) податку? Що означає регулярність і строковість сплати податку? Що означає перехід права власності до держави або зміна правового режиму державної власності при сплаті податку? Що означає законодавча правова основа податку? В чому виражаються особливості правових форм фінансової діяльності держави по встановленню податків?

Завдання 4.

Підприємство має декілька торгових точок (кіосків), на кожную з яких отриманий у встановленому порядку торговий патент. По закінченні терміну дії деяких торгових патентів їх дія не була продовжена на новий термін. Однак, вартість торгових патентів підприємство продовжувало сплачувати своєчасно, враховуючи цю оплат} як авансові платежі податку на прибуток, який перераховувався в бюджет своєчасно.

Чи є здійснення торгівельної діяльності при наявності торгового патенту з закінченням терміном дії порушенням порядку застосування торгового патенту? Якщо так, то які фінансові санкції передбачені в даному випадку?

Завдання 5.

Підприємство - центр розвитку дитячого мистецтва - зареєстроване в якості платника податків, здійснює свою діяльність за рахунок безповоротності благодійної фінансової допомоги та спонсорської допомоги.

Чи повинне підприємство, отримуючи спонсорську допомогу, платити податкові відрахування в бюджет?

Завдання 6.

ТОВ "Гарант" своєчасно надано платіжне доручення та перерахування ПДВ та єдиного податку за червень місяць 2013 р. до строку платежу. Банк проставив свою відмітку і провів списання коштів з розрахункового рахунку

в той же день. Однак, кошти в бюджет не зараховані і її податковій інспекції по особовим рахункам значиться заборгованість.

Які штрафні санкції будуть застосовані до підприємства ТОВ „Грант” та установи банку.

Завдання 7.

Що розуміють під базою оподаткування? Яка вона співвідноситься з об'єктом оподаткування? Що таке масштаб податку? Що таке одиниця оподаткування (одиниця масштабу податку)? Як може бути виражена одиниці оподаткування? Що таке податкова ставка? Які види ставок використовуються у фінансовій практиці? Що таке проста і складна прогресії? Що таке податковий оклад?

Завдання 8.

Що розуміють під податковими пільгами? Які різновиди податкових пільг передбачає чинне законодавство? Які тенденції розвитку податкового законодавства щодо надання податкових пільг? Що таке податковий (звітний) період? Які податкові періоди вам відомі? Що таке строк сплати податку? Як встановлюються строки сплати податків в Україні?

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; конференцій; ділових та рольових ігор.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Податкове право» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконанні індивідуальні роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100- бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов’язковим повторним вивченням	

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.96 р. // ВВРУ. – 1996. – №30. – Ст.141; УК. – 1996. – 13 липня.
2. Господарський кодекс України (гл. 35 "Особливості правового регулювання фінансової діяльності"), прийнятий 16.01.03 р. // ВВРУ. – 2003. – №№18, 19-20, 21-22. – Ст.144.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 (з наступними змінами і поповненнями) / Верховна Рада України. – 2011. – N 13-14, N 15-16, N 17. – Ст. 112.
4. Митний кодекс України, прийнятий Верховною Радою України 11.07.12 р. // ВВРУ. – 2012. – №38-39. – Ст.288; ГУ. – 2012. – 16 серпня; УК. – 2012. – 14 серпня.
5. Ковальчук І.В. Правове регулювання фінансового контролю: європейський досвід / І.В. Ковальчук // Гарантії забезпечення прав і свобод людини та правові проблеми запобігання корупції в Україні в умовах євроінтеграції: матеріали Всеукраїнського круглого столу (м. Біла Церква, 6 грудня 2018 р.). – Біла Церква, 2018. – С. 19 – 22.
6. Ковальчук И. В. Правовое регулирование общественного финансового контроля формирования и исполнения местных бюджетов / И. В. Ковальчук, О. А. Сокиринская // LEGEA ȘI VIAȚA. – 2019. – № 3. – С. 42-46.
7. Кучерявенко М.П. Податкове право України : підручник / М. П. Кучерявенко. – К. : "Правова єдність", всеукраїнська асоціація видавців, 2008. – 699 с.
8. Кучерявенко Н.П. Налоговые процедуры: правовая природа и классификация. – К. : Правова єдність, 2009.
9. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. – Х. : Легас, 2007. – Т. IV : Особенная часть. Косвенные налоги. – 2007. – 536 с.

10. Кучерявенко, Н. П. Курс налогового права : в 2 т. / Н. П. Кучерявенко; под. ред. Д. М. Щекина. – М. : Статут, 2017. – Т. 1 : Общая часть. – 863 с.
11. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. - К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.
12. Пришва Н.Ю. Правові проблеми регулювання обов'язкових платежів. – К.: ЕксОб, 2013. – 280 с.
13. Пришва, Н. Ю. Публічні доходи: поняття та особливості правового регулювання : моногр. / Н. Ю. Пришва ; НДІ фінансового права. – К. : КНТ, 2018. – 197 с.